BİLMECE

Bilmeceler, tabiat unsurları ile bu unsurlara bağlı olayları; insan, hayvan ve bitki gibi canlıları; eşyayı; akıl, zeka veya güzellik türünden soyut kavramlarla dini konu ve motifleri kapalı bir şekilde yakın-uzak ilişkiler ve çağrışımlarla düşünce, muhakeme ve dikkatimize yansıtarak bulmayı hedef tutan kalıplaşmış sözlerdir.

Kurşunlu Kasabası'nda özellikle kış günleri komşuya, eşe dosta gezmeye giden ailelerin çocukları kendilerine ikram edilen çekirdek ve patlamış mısırları yerken birbirlerine bilmece sorarak büyüklerinden ayrı bir köşede kendi aralarında eğlenirler. Bilmeyenlere çeşitli cezalar verilerek gecenin renkli geçmesini sağlarlar.

İçi taş dışı taş; ha dolaş ha dolaş (Minare)

Uzun sırık ortası yarık (Kaş)

Alçacık yerden kar yağar (Elek, un)

Avludan atlar, kaz yumurtlar (Kabak)

On ay yatar, iki ay kalkar feneri var etrafa bakar (Ateş böceği)

Bir kızım var kat kat çeyizi var (Lahana)

Altı duvar, üstü duvar içi boş; suçu yok sopa yer (Davul)

On parmaktan on parmak çıktı on parmak kaldı (Eldiven)

Kapı dinlemez kilit dinlemez her eve girmeden edemez (Hava)

Yer altında yağlı kayış (Yılan)

Gece gündüz yol alır ama hep yerindedir (Saat)

Dört tarafı kaya içi sarı boya (Yumurta)

Derin bir kuyu, içinde suyu; suyun içinde yılan yılanın ağzında mercan (Gaz lambası)

Yer altında sakallı dede (Pırasa)

Karanlık yerde kadı oturur (Pekmez)

Alçacık tepe şıngıllı küpe (Nohut)

Benim bir gelinim var geleni öper gideni öper (Kapı)

Dağdan gelir taşdan gelir bir sakallı amcam gelir (Keçi)

Sıra sıra odalar birbirini kovalar (Tren)

Bir yarım kaşık duvara yapışık (Kulak)

Halı üstüne süt döküldü yıkarım çıkmaz silerim çıkmaz (Güneş)

Canlı iken yerinden ayrılmaz cansızken gezer durur (Yaprak)

Tak tak taklattım kıyamete kadar beklettim (Çivi)

Bir fırınım var dört ekmek alır (Ceviz)

Allah yapar yapısını kullar açar kapısını (Karpuz)

DUALAR VE BEDDUALAR

DUA:

Dua, insanın kendisi ile içinde yaşadığı toplumun maddi refah ve manevi saadetinde yardım ve merhametini istemek üzere Allah'a yaptığı bir hitap, bir sesleniştir.

Millet olarak İslam dininin esaslarına uygun bu dualarla birlikte Allah'a karşı dilek ve niyazlarımızı ana dilinde nazım ve nesir olarak sade bir şekilde ulaştırmaktayız. Yapılmasını istediğimiz halde gerçekleşmeyen bazı maddi ve manevi dileklerimizin gerçekleşmesinde bizlere yardımcı olan kişilere de güzel seslenişlerde bulunuruz. Kurşunlu'da en fazla duyduğumuz özellikle sofradan kalkışta söylenen dualar şunlardır.

Allah bereket versin.

Allah'ım sana çok şükürler olsun.

Allah şen etsin.

Haneye bereket.

Allah arttırsın, eksiltmesin.

Halil İbrahim bereketi olsun.

Kazananlara Allah uzun ömürler versin.

Allah bol rızık versin.

Allah kazadan beladan korusun.

Yiyenlere afiyet olsun.

Allah sağlık versin.

Allah cümlenize bol bol nimetler versin.

Ölmüşlerinizin rahmetine gitsin.

Allah hayırlı rızıklar versin.

Geçmişlerinize rahmet olsun.

Allah vücudunuza sıhhat ve afiyet versin.

BEDDUA

Beddua ise duanın zıddı lanet intizar, bela, kaza ifade eden kötü olumsuz sözlerdir. Farsça bed (Kötü) Arapça dua (Çağırma) kelimelerinin birleşmesinden yapılan bu sözcüğün yerine çevremizde genellikle ilenç (ilenme) sözcüğü yaygın olarak kullanılmaktadır. Kendimize ailemize toplumumuza dinimize zararı dokunacak şahıslara, düşünce, ve fikirlere karşı davranışlarımızın şiddetli bir tepkisidir. Kurşunlu'da özellikle yokluk zamanlarında, geçimsizliklerde, kavgalarda başa gelen felaketlerde bunları yapanları Allah'ın cezalandırmasını isteği çok sık duyulan sözlü geleneklerimizdendir. Başlıca örnekler:

Allah belanı versin.

Allah canını alsın.

Teneşire gel.